מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר משמעות של ביטויים נפוצים בשפה העברית
- להבין את מקור שמותיהם של כמה יישובים בישראל
- לתרגל שימוש נכון בביטויים במשפטים

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – מה פירוש הביטוי?

1. ב – להתחיל שיחה ולהסיר מתח
2. א – להתעלם מבעיה ולא להתמודד איתה
3. ב – לדבר בכנות ולגלות הכל
4. ב – לנסות למצוא דבר שקשה מאוד למצוא
5. ב – לא להתקדם למרות מאמץ
6. ב – להישבע ולהיות כן

חלק ב' – התאימו ביטוי למשמעות שלו

1 – ב (משימה קשה מאוד להצלחה בה)
2 – ג (להתרברב ולהתבלט)
3 – ה (לא להחליט לאף צד)
4 – א (לגלות סוד אישי שהוסתר)
5 – ד (להרגיש תסכול מניסיון שלא מצליח)

חלק ג' – השלימו את הביטוי

1. קלפים
2. שחת
3. קרח
4. ראש
5. קיר

חלק ד' – נכון או לא נכון: שמות יישובים

1. נכון – תל מסמל עיר עתיקה ואביב מסמל התחדשות
2. לא נכון – השם קשור למילה שלום
3. נכון – יש כמה הסברים הקשורים למילים באר ושבע
4. לא נכון – השם לזכר שמונה שנפלו בהגנה על תל חי
5. נכון – היא אכן אחת המושבות הראשונות
6. לא נכון – השם פירושו שער של תקווה

חלק ה' – כתיבה עם ביטויים

1. משפט שמשתמש נכון בביטוי בהקשר של פתיחת שיחה
2. כי הייתה המושבה הציונית הראשונה בארץ ישראל
3. סיפור קצר והגיוני שמשלב נכון את הביטוי שנבחר

כרטיס יציאה – מה לחפש

- ביטוי כלשהו מהדף עם הסבר נכון
- המושבה הציונית הראשונה בארץ
- קרח

טיפים להפעלה:

- אפשר להריץ את הדף כהכנה למשחק המרוץ הכיתתי בכיתה
- מומלץ לחלק לקבוצות קטנות כדי לעודד דיון על משמעות הביטויים
- לתלמידים מתקשים אפשר לוותר על השאלות המסומנות כקשות יותר

דף תרגול: ביטויים ושמות יישובים בעברית

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נתרגל ביטויים בעברית ושמות של ערים ומקומות בישראל.

📖 מילון קטן:

ביטוי	צירוף מילים קבוע עם משמעות מיוחדת
יישוב	מקום מגורים כמו עיר, מושב או קיבוץ
שבוע השפה העברית	שבוע מיוחד לחגוג ולתרגל את העברית
בונוס מהירות	נקודות נוספות על תשובה נכונה ומהירה
ניב	ביטוי עממי שמשמש בשפה היומיומית
אטימולוגיה	חקר מקור ההתפתחות של מילים ושמות

1 חלק א' – מה פירוש הביטוי?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה המשמעות של 'לשבור את הקרח'?

א) לקרר משקה מהר ב) להתחיל שיחה ולהסיר מתח ג) לשבור חפץ קפוא ד) לצאת לשחות בים

2. מה המשמעות של 'לקבור את הראש בחול'?

א) להתעלם מבעיה ולא להתמודד איתה ב) לחפור בחוף הים ג) ללכת לישון ד) לאבד חפץ בחול

3. מה המשמעות של 'לשים את הקלפים על השולחן'?

א) לשחק קלפים עם חברים ב) לדבר בכנות ולגלות הכל ג) להסתיר סוד ד) לנצח במשחק

4. מה המשמעות של 'לחפש מחט בערימת שחת'?

א) לתפור בגד ישן ב) לנסות למצוא דבר שקשה מאוד למצוא ג) לקצור שדה ד) לאבד מחט תפירה

5. מה המשמעות של 'לדרוך במקום'?

א) לרקוד ריקוד עם ב) לא להתקדם למרות מאמץ ג) לעמוד על רגל אחת ד) ללכת מהר מאוד

6. מה המשמעות של 'לשים יד על הלב'?

א) לרקוד לאט ב) להישבע ולהיות כן ג) לחבק חבר ד) לנוח מהעבודה

2 חלק ב' – התאימו ביטוי למשמעות שלו

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. לשבור שיניים	___	**א.** לגלות סוד אישי שהוסתר
2. לעשות רוח	___	**ב.** משימה קשה מאוד להצלחה בה
3. לשבת על הגדר	___	**ג.** להתרברב ולהתבלט
4. לצאת מהארון	___	**ד.** להרגיש תסכול מניסיון שלא מצליח

5. לדפוק את הראש בקיר	____	**ה.** לא להחליט לאף צד

3 חלק ג' – השלימו את הביטוי

השלימו את המילה החסרה.

1. לשים _____ על השולחן

2. לחפש מחט בערימת _____

3. לשבור את ה_____

4. לקבור את ה_____ בחול

5. לדפוק את הראש ב_____

4 חלק ד' – נכון או לא נכון: שמות יישובים

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	שם העיר תל אביב מורכב מהמילים 'תל' ו'אביב', ומסמל ישן וחדש יחד	☐	☐
2	השם ירושלים פירושו בעברית 'עיר המלחמה'	☐	☐
3	העיר באר שבע נקראת כך בעקבות סיפור על באר ושבועה	☐	☐
4	קריית שמונה נקראת כך על שם שמונה הרים שמסביבה	☐	☐
5	ראשון לציון נקראת כך כי הייתה המושבה הציונית הראשונה	☐	☐
6	פתח תקווה פירושו 'שער של עצב וייאוש'	☐	☐

5 חלק ה' – כתיבה עם ביטויים

ענו בקצרה.

1. כתבו משפט אחד שבו תשתמשו בביטוי 'לשבור את הקרח'

2. הסבירו במילים שלכם מדוע לדעתכם קראו לעיר 'ראשון לציון' בשם הזה

3. בחרו ביטוי אחד מהדף וכתבו סיפור קצר של 2-3 משפטים שמשתמש בו

🎟️ כרטיס יציאה

כתבו ביטוי אחד שלמדתם ואת משמעותו

מה פירוש השם 'ראשון לציון'?

השלימו: 'לשבור את ה___'

איך הרגשתי בשיעור? ☹️ 😐 🙂 😀